

Előfizetési ár
 Helyben, hához hordva:
 Negyedére . . . . . 2 korona
 Félévre . . . . . 4 korona

Vidékre, postán küldve:
 Negyedére . . . . . 3 F 50 L
 Félévre . . . . . 7 F —

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
 hétfő és
 ünnepnapon kivételével.

A lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollós János.** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: **A Nyomdarszénvénnyársaság.**

A rendszer.

Désy Zoltán látogatása Khuen-Héderváry Károly grófnál alaposan megzavarta a munkapárti fejeket. Borzasztó nagyra voltak vele és a jó öreg Pester Lloyd egyenesen vezércikket írt "Eine Visite Zoltán Désy's cim alatt.

Borzasztó vívmányt-láttak benne, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt alelnöke szóba állott a munkapárti élnökével. Nagyon szomoruan állhatnak a dolgok a munkapárti portán, ha már ilyen vívmányokat-ünnepelnek.

Egyébként időközben talán már belátták, hogy Désy Zoltán látogatása nem nagy anyagot nyújt munkapárti örvendezésre — sőt ellenkezőleg! Csak el kell olvasni a Neue Freie Presse tegnapi számát. Ez a kiválóan értesült bécsi lap nyíltan megmondja, hogy a munkapárt jó nagy része szabadulni akar Lukács Lászlótól és Tisza Istvántól és az erőszakos rendszerük helyett más, új rendszert akarnak életbe lépíteni. Bécs normális parlamenti állapotokat akar és ennek a hő vágygyló kívánt célnak a szolgáltatában állott a Khuen—Désy-féle feszletlen beszélgetés.

Es itt derült ki az is, hogy az ellenzék ma már nem éri be Tisza—Lukács távozásával, hanem gyökeres rendszerváltozást követel!

Gróf Andrássy Gyula mai cikkében, amelyet a Magyar Hírlap közöl, következőkötök írja:

Nem küzdünk egyses ellen. Ma még a hatalomért sem harcolunk, csak azt a rendszert ostromoljuk, mely magyaráz szabadságot veszélyeztetési s a magyar parlamentarizmus megmentésének címén a legegyszerűbb párturalmat honosítja meg.

E rendszer első feltétele a teljes engedelemesség felfelé. Abból a kétségkívül igaz alapgondolatból indul ki, hogy lefelé zsarnoki erőt csak úgy lehet kifejtetni, ha a felülről való támogatás biztosítva van.

A legfőbb cél tehát a király támogatása és bizalma.

Jellemző erre a következő adoma: Amikor a legutóbb a munkapártból kilépek történtek, megkérdeztek egy befolyásos képviselőt, hogy mit szól a kilépésekhez?

A képviselő így szólt:

— Amíg a király nem lép ki a munkapártból, nincs mitől tartani!

— Nos, — úgy látszik, a királynak már kilépési szándékai vannak!

A növénytermesztés köréből.

(Folytatás az vége.)

Ázsia dínyemivelő tájai közt első helyen áll a kínai bírodalom. China öskultúrája régibb, mint bármely egyéb ázsiai vagy európai népé, mind a mellett a dínyenyt a régi kínai bírodalom mai napig fennmaradt emlékei korántsem mondják kínai eredetű terméknek, hanem megállapítják róla azt, hogy egyes néptörzsek indiai és baktériai utjakk, vándorlásaik alkalmával a távolabbi Indiából hozták magukkal a Chinába a dínyenyt, még pedig a kereszténység időszámítása szerint a VIII. században Krisztus születése után. A római bírodalomban a dínyeről a triumvirátusok idejében, tehát közvetlenül Krisztus születését megelőző évszázadban történik elsőben említés akkor, a midőn diadalmas elő-ázsiai hadjáratát után Pompejus csapatai Kis-Ázsia földjéről egyéb ottan honos termékek behozatalakor a dínyemagot is átplantálták Rómába. Ebből a korból eredő pompeji és herculanumi emlékek építészeti motívumai közt ott szerepel egyes műemlékek a dínyne is, indiái és természetével. Valami közkedvelt fogyasztási cikk alig lehetett; míg ugyanis az egykor római irók magasztaló, lelkes szavakban ismertetik az inycne Róma egyes izes gyümölcs-termékeit, addig a dínyenék legfeljebb pusztá főemlítésére szorítkoznak.

Nagyból népszerűségét és elterjedését nyer a dínyne a léffeltételeinek is kedvezőbb három világrészre terjedő Földközi tenger-mellék egybe tartományában, főként az arabok spanyolországi mór uralma, továbbá a kereszties hadjáratok kora, utóbb pedig a török fölények ideje óta. A három elősorolt korszakok mindegyike egy-két újabb ázsiai és afrikai eredetű dínyfajjal gazdagítja Európá termőföldjét. A többi azt a továbbnemésítés tökéletesítését.

A görögdínyne, a Citrusus vulgaris őseredete tekintetében a botanika véleménye nem mindenben egyező. A növénytan alya, Linné Délországoktól mondja a görögdínyne hazájának, míg De Candolle azt kizárólag Ázsia forróövi remekének azt kizárólag Ázsia forróövi helyen nagyarányú kultiválás tárgyát képezi. Az Afrikai utazók közül Livingstone és Schweinfurth a tropikus Afrikát tartják a görögdínyne őshazájának; a mennyiben ott a görögdínyne léffeltételeire alkalmasabb területek végtelenj kultiválás nélkül is meghozza a dínyne a maga édes, hűsítő terméket. Sajátságos, a botanika által még teljesen fel nem derített jelenségeként említik újabb Afriká-utazók, hogy a pompásan élvezhető vadon termő afrikai görögdínyne egy-egy termése élvezhetetlen, kesernyes ízű, míg

egyazon inda másik terméke elsőrangú izes dínyenyt szolgáltat. Afrika népei a vadon termő görögdínyenyt kézbőljükkel csak oly módon szokták megkélteni, a mint azt a piacra kerülő alföldi görögdínyen-termékeinknél hazánkbané látjuk.

Ázsiában Kína és Turkesztán, Európában pedig a Középtengermellék tartományai közül Magyarország és Dél-Oroszország terményei alföldjei azok, amelyek az óvilág tropikus égöveei alól hozzájuk került vérsírobelü s egyéni színváltozatú görögdínyenék igazi második otthonává lettek.

A dínytermelés fokozásának, tökéletesítésének kétségteletlenül egy legjelentékenyebb és leghatásosabb eszköze ma a talajavítás s e tekintetben elsősorban a megfelelő trágyázás. A dínygyökerek az istállótrágya s a műtrágyák tápsói iránt nagyon érzékenyek; ha ezeket nem jól kezeljük a talajba, eredmény helyett kárt okozunk. A dínyne műtrágyázásánál pl. az eljárás az, hogy a fészék kétségtesénél a műtrágyákat a föld és az istállótrágya közé, a kiültetés jóval megelőzően kell minél alaposab elkeverni, olyképen, hogy a műtrágyázott talajréteg ne kerüljön dínyemag közlébe, így tehát a dínyne gyökerei csak a későbbi fejlődés folyamán használhassák ki a műtrágyákban rejlő hasznos tápsókat.

Dry-farming.

A mormonokról mifélek körülbelül csak annyit tudnak, hogy azoknak egy parancsolata a vallásuk a soknépességét, mint nekünk a miénk a monogámia. Azt már kevesebben tudják, hogy a mormonok éppen úgy nem tartják be a vallás parancsát, mint egyéni. A házasságon kívül egyébbel is foglalkoznak Smith proféta hvei. A társadalmi farizeuskodás küldözete őket az Egyesült Államokból Utahba, ebbe a borzalmas sivatagba, ahol ő előttük csak a hat-hal lakott. A halál más sivatagokban is ott-hal, de az igazi rezidenciája itt volt, a sós sivatagban. E sorok írój kiskétkorában még azt tanulta, hogy a nagysótsó körül a mormonok laknak, meg az Aetia fertilis név bogár, mely nagy rajokban felfőzik a fehér pocsolyák fölött. Más teremtet állal meg nem él ezen a fél Magyarországgal veteledő területen, melyen napi járó földek vannak borítva a vastag kristályokban kivrágzott sóval.

Nos, ez az Utah ma egyik leggazdagabb állama az Uniónak. Nagy városai vannak, egyetemekkel, színházakkal, csak kagányai nincsenek. Amerikai legszebb vetési ringanak a sóposolyák helyén s kövér gulyák legelnek hatszerezükön, ahol az Aetia hemzsegett.

Ezt a csudát természetesen nem a mormon biblia tette, hanem a mormon szorgalom és találfkonyság. A dry-farming, mely magyarul sóz szerint száraz földművelést jelent, a mezőgazdaságunk egészen új, forradalmi módszere ez, ami előbb-utóbb meg fogja változtatni a föld egész gazda-

Húsvéti tojások és nyúlak és kiskacák nagy választékban, izléses kivitelben, versenyen kívül, olcsón kaphatók.

úgyszintén friss húsvéti, saját készítményű (ala Gerbaud)	most 6 korona,	c r e m c u k o r k á k,	kilogramma ezelőtt 6, — most 4 korona,
csokoládé bonbonjaink, kilója ezelőtt 8,	most 4 korona,	c a r a m e l l á k,	kilogramma ezelőtt 4, — most 3 korona,
csokoládé praliné, kilogramma ezelőtt 6,	most 5 korona,	szaloncukorka különlegesség kija ezelőtt 4, — most 3 korona,	
csokoládé pasztilla, kilogramma ezelőtt 6,	most 4 korona,	húsvéti szaloncukorka kija ezelőtt 2-40, — most 2 korona,	
csokoládé dragé, kilogramma ezelőtt 6,		Kugler bonbon szavatolt eredeti csomagolásban, beszerzési áron árusítom.	

Nagybevásárlókörzéségen b. pártfogását továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Dunszt Ferenc cukrász, Nagykőrösi-útca. Telefon 114.

MEGHIVÁS.

A Kecskeméti Bortermelők Első Pinceszövetkezete mint Részvénytársaság

tisztelt részvényes tagjait van szerencsénk
1913. március 30-án, délelőtt 10 és fél óraker

és folytatólag a városháza bizottsági termében tartandó

VII. évi Rendes Közgyűlésére

tisztelettel meghívni.

Kecskemét, 1913. március 18.

==
AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés az 1912. üzletévben teljesített eljárásáról.

2. A felügyelő-bizottság véleményes jelentése a mérleg elfogadása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránt.

3. Az üzleti év eredményéről szerkesztett és a felügyelő-bizottság által felülvizsgált mérleg és teltár be-terjesztése.

4. A felügyelő-bizottság kiegészítése.

5. Jegyzőkönyvhitelítő bizottság kiküldése.

Tartozik

MÉRLEGSZÁMLA

Követel

Pénzkészlet	2,888	54	Részvénytőke	200,000	—
Pénzügyintézmény elhelyezett tőke	27,784	84	Részvény új kibocsátás	31,285	43
Bor árúk	565,435	96	Tartalékalap	36,000	—
Hordók	135,095	26	ingó- és ingatl. ért. csökk. tart. alap	12,000	—
Ingatlanok:			Hitelezők	703,103	66
Központi borház	109,507-70		Ovadékok	1,000	—
Kisalpári borház	23,935-21		Fel nem vett osztalék	3,122	—
Vágójárási borház	13,118-57		Fel nem vett jutalék	400	—
Vágójárási szőlőtelep	25,365-59	171,927	13	Nyeresség	306
Adóskok:					
Előlegekért	27,046-37				
Árukért	19,316-30	46,362			67
Berendezések		31,700			89
Átmeneti kamat		6,022			10
		987,217	39		
				987,217	39

Tartozik

EREDMÉNYSZÁMLA

Követel

Kamat		38,131	40	Nyereményáthozat	746	37
Költségek:				Bor számlán	75,586	27
Üzleti költségek	29,559-19			Ingatlan jövedelem	4,925	90
Telepi költségek	2,083-14	31,642	33	Szervezési költség	58	—
Fizetések		12,595	79	Átmeneti kamat	6,022	10
Adók és illetékek		3,685	82			
Vendéglői házbér		977	—			
Nyeresség		306	30			
		87,338	64			
						87,338
						64

Kecskemét, 1912. évi december hó 31-én.

Dékány László s. k.

ig. tag, pénztárnok

Dr. Horváth Mihály s. k.

ig. elnök

Héjjas Mihály s. k.

igazgató

Könyvelésről:

Gerber Ferenc s. k.

Eördögh Gyula s. k.

ig. tag

Kelemen István s. k.

ig. tag

Szél János s. k.

ig. tag

Polyák János s. k.

ig. tag

Megvizsgálta és helyesnek találta a Felügyelő-bizottság. — Kecskemét, 1913. március 18.

Nyirády László s. k.

f. b. tag

Mészáros József s. k.

f. b. elnök

Dr. Hajnóci Iván s. k.

f. b. póttag

Török Árpád

fűszer- és csemege-kereskedő,
Arany János-utca 1. Régi itécsipiac.

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát; nagy választék nyers és pörkölt kávékban, mindennemű sajtok, teák és rumok. Borok és ásványvizsek. Ajánl a közlegő husvétii ünnepekre valódi francia és honi készítményű különleges liköröket leszállított árban. Friss erdélyi dió, olcsóbb mint bárhol. A legkisebb megrendelés is házhoz szállítatik. Telefon III. szám. Naponta friss szesz-élesztő! Telefon III. szám.